

אולימפיאדת הלשון העברית הרביעית

של החוג ללשון העברית ולבלשנות שמית תשפ"ה

המקצה ללומדי עברית בשיתוף אוניברסיטת ברנדייס

In collaboration with Brandeis University's Hebrew Language Consortium

שאלון הגמר / כיתות י'-י"ב

שם פרטי ומשפחה: _____

מספר תעודת זהות (רק לתושבי ישראל): _____

ביתה: _____ בית ספר: _____

1. אתה מגיע למסעדה והמלצר שואל אותך אם אתה רוצה לשבת או **take-away**.

האקדמיה ללשון העברית החליטה על חלופה עברית. מהי?

חלופה (נ') בדיל Alternative

החלופה העברית ל- **take-away** היא:

- א. שב ובוא!
- ב. תן ולך!
- ג. קח ולך!
- ד. קח ובוא!

2. בעיר שלנו יש פחים מיוחדים בכל מקום כדי שנוכל _____ בקלות.

פח

חסר / חסרה ناقص Missing

מחזור (ז') إعادة تدوير Recycling

מה המילה **החסרה**?

- א. לחזור
- ב. להחזיר
- ג. להתחזר
- ד. **למחזר**

באופן (+ שם תואר) بشكل\ بطريقة In a way

נדיר / נדירה نادر\ نادرة Rare/rarely

מסך (ז') شاشة Screen

מקלדת (נ') لوحة مفاتيح Keyboard

נתון (ז') مُعطى\ بيانات Data

לשתוק ان يسكت\ يصمت To be silent

הפיר ומשול فُرَّق\ تُسَد Divide and

3. הוא מגיע לבקר אותי בכל יום, הוא בא אליי ממש **באופן** **נדיר**.

הקשר בין המילה **נדיר** למילה **נדיר** הוא כמו הקשר בין:

- א. מסך – **מקלדת**
- ב. מידע – **נתונים**
- ג. **שותקים** – מדברים
- ד. **להפריד** – **למשול**
- ה. כאן – פה

לְאִתֵּר الارتجال / التأليف To improvise

שָׁלֵם / שְׁלֵמָה كاملة Whole/all

4. גילי רקדנית מעולה. היא אֶלְתֶּרָה ריקוד שָׁלֵם. היא הצליחה לרקוד אותו במשך 5 דקות, אחר כך היא נחה 3 דקות והמשיכה לרקוד עוד 4 דקות.

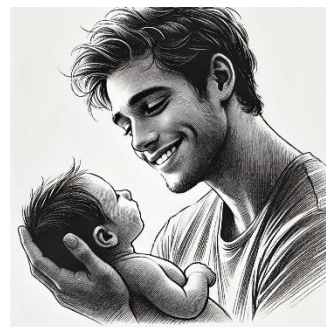
כמה זמן גילי עבדה כדי להִכִּין את הריקוד שלה?

א. 0 דקות ב. 3 דקות ג. 4 דקות ד. 5 דקות ה. 9 דקות

5. א. הביטוי שמתאים לתמונה: ר_____ ה_____

בִּיטוּי (ז') تعبير Expression

רוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד بعيد النظر / يتنبأ بالمستقبل prescient

ב. מה משמעות הביטוי? _____

לְהַעֲלִיל על افتراء على / تلفيق تهمة To accuse

6. מתן העליל על רונה שהיא שיקרה.

מה אנחנו יודעים?

- א. רונה שיקרה.
- ב. מתן שיקר.
- ג. מתן דיבר אמת.
- ד. רונה ומתן דיברו אמת.
- ה. רונה ומתן לא דיברו אמת.

סִדְרָה (נ') مسلسل Series

7. בספר "הכול בסדר" כל המשפטים נכתבים בסדרות.

הינה משפט מתוך הספר:

יובל כותב לחברו מכתב _____.

רק אחת מהמילים הבאות תוכל להשלים את המשפט. מה המילה?

- א. ארוך
- ב. משעמם
- ג. נהדר
- ד. מעניין
- ה. יפה
- ו. קצר

הפתעה (נ') مفاجأة Surprise

8. איילת ארגנה מסיבת **הפתעה** למור. היא רצתה לשתף רק את נועה, לכן היא כתבה לה בשפה שהן המציאו.

איילת כתבה: **ינא תנגראמ הביסמ רומל! איה אל תעדוי סולכ.**
 נועה ענתה לה: **הפי! ינא ניכא תגוע דלוקוש הלודג.**

א. איזה אוכל יהיה במסיבה? _____

איילת כתבה באותה שפה את מי היא מזמינה למסיבה.

ב. היה חבר אחד שאת שמו כותבים באותו אופן גם בעברית וגם בשפה שלהן. מיהו יכול להיות? _____

9. כל המשפחה של אורי נסעה לים. הילדים מצאו **צדפים** והיו מאושרים.

אורי אמר: מצאתי **צדף**. אורי טעה. צורת היחיד של המילה **צדפים** היא אינה **צדף**.

אז מה יכולה להיות צורת היחיד של המילה **צדפים**?

כתבו את המילה העברית עם ניקוד (או באותיות באנגלית): _____

סל (ז') سلة Shopping bag

הבדל (ז') Difference فرق

10. גם המילה **כדורגל** וגם המילה **כדורסל** בנויות כל אחת משתי מילים, אבל יש **הבדל** ביניהן.

מה ההבדל? (לא ההבדל בין האותיות ג-ס)

ראשי תיבות (ז"ר) اختصارات Acronym

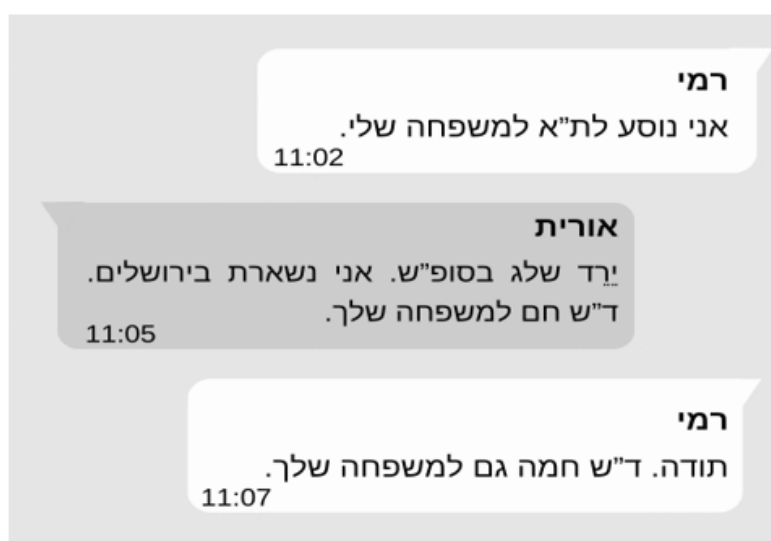
11. יש צירופי מילים שאפשר לכתוב ב**ראשי תיבות**, למשל:

בי"ס = בית ספר

ש"ב = שיעורי בית

ד"ש = דרישת שלום

הינה מה שרמי ואורית כתבו בווטסאפ:

ענו על השאלות בלי להשתמש בראשי תיבות בתשובה שלכם:

א. לאן רמי נוסע? _____

ב. מתי ירד שלג בירושלים? _____

ג. אורית כתבה: ד"ש חם, ורמי כתב: ד"ש חמה.

לְאַשֵׁר (את) ان يوافق\ يقبل To confirm

האקדמיה ללשון העברית אישרה את שתי הצורות.

איך זה יכול להיות?

יוצא דופן / יוצאת דופן شاذ\ مختلف Different / irregular

12. איזו מילה יוצאת דופן?

א. Love

ב. שבורה

ג. קנינו

ד. ילד

ה. נכתוב

ו. Knife

13. בתנ"ך בספר קהלת בפרק ה' פסוק י"א כתוב: "מתוקה שְׁנַת הָעֶבֶד, אִם-מָעֵט וְאִם-

הַרְבֵּה יֵאָכֵל, וְהַשְׂבֵּעַ לְעֹשִׁיר - אֵינֶנּוּ מְנִיחַ לֹא לִישׁוֹן."

א. בפסוק כתוב "שנת העובד" = מה העובד עושה?

מְשַׁמְעוֹת (נ') معنى Meaning

ב. האם משמעות המילה "שנת" בצירוף "שנת שמש", היא

אותה מילה כמו בצירוף "שנת עובד"? כן / לא.

אם לא, מה משמעות המילה בצירוף "שנת שמש"?

כתבו את המילה בניקוד או באותיות באנגלית: _____.

ג. חשבו על שתי אפשרויות להבין את המילה "ימים" בצירוף "ימים שקטים":

א. _____ ב. _____

14. יש הרבה מילים בידיש שבאו מעברית, אבל בידיש **הוגים** (=אומרים) את המילים

באופן שונה. הינה כמה דוגמות:

הגייה (נ') لفظ Pronunciation

בעברית	תלמיד	מתנגד	תורה	שבת	מחתן	חתנה
ההגייה בידיש	תלמד	מסנגד	תוירה	שבס	מחתן	חסנה

איך המילה "אותיות" נאמרת בידיש?

א. אויתיות ב. אויסייס ג. אותיס ד. אוסיות ה. ה. אויסייט

15. הינה זוגות של שמות פועל מלשון המקרא (התנ"ך) ומלשון חז"ל (לשון המשנה והתלמוד).

שם הפועל בלשון המקרא (מַצְדֵּר/infinitive)	שם הפועל בלשון חז"ל (מַצְדֵּר/infinitive)
לְשָׂאֵל	לִישָׂאֵל
לָתֵת	לִיתֵן
לְשַׁבֵּת	לִישֵׁב

א. איך אומרים בלשון חז"ל "ללכת"? _____

ב. **רוב** שמות הפועל היום מתנהגים כמו במקרא.

רוב (ז') أغلبية Majority

כתבו דוגמה לשם פועל שלא מתנהג כך: _____

16. מי אני?

לועזי / לועזית اجنبي Foreign language

להבה (נ') شعله\ لهب Flame

להציע (את...) (ל...) ان يقترح To offer

להתקבל ל... ان يُقبل_ To be accepted to

דוברי העברית החדשה משתמשים בשמי הלועזי.

שמי הלועזי הגיע מהמילה flamma. משמעות

המילה הזאת היא להבה. הצבע שלי מזכיר להבה.

לפי השם הזה הציע הסופר שלום יעקב אברמוביץ

את השם העברי להבי. אחרים הציעו את השם

שלהביה. אף אחת מההצעות לא התקבלה בפי

הדוברים.

איזו חיה אני? _____

17. בחודשים הלועזיים מספר הימים בחודש לא תמיד אותו דבר. למשל: בחודשים אפריל ונובמבר יש 30 ימים, ואילו בחודשים ינואר, מאי, אוקטובר ודצמבר יש 31 ימים.

הינה שמות של כמה מחודשי השנה בשפה הקוראנית.

ilwol (31), owol (31), sawol (30), sipiwol (31), sipilwol (30), siwol (31)

לוח (ז') لوح Board

והינה השמות שלהם בלוח השנה הלועזי אבל לא לפי הסדר:

אפריל, דצמבר, מאי, אוקטובר, נובמבר, ינואר

מצאו שם של חודש נוסף בקוראנית. כתבו את שם החודש בעברית או באנגלית:

הסבירו את שם החודש שכתבתם:
